

DE STER

HALFMAANDELIJKSCH TIJDSCHRIFT VAN DE
HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OPGERICHT IN 1896

Jehova is in Zijn heiligen tempel.
Wees stil uit eerbied voor Hem, gij gansche aarde!

Habakuk 2:20.

1 APRIL 1931

No. 7

36e JAARGANG

DE ZOUTMEERTEMPEL IN FEESTLICHT.

Daarom, door uwe schuld zal Zion als akkerland worden omgeploegd, zal Jeruzalem tot puinhoopen worden en de tempelberg tot een begroeide hoogte. Maar in het laatste der dagen zal het geschieden, dat de berg van het huis des Heeren aan de spits der bergen zal staan en boven de heuvelen verheven zijn; derwaarts zullen volkeren stroomen.

Micha 3:12; 4:1.

ZES APRIL.

Voor de wonderbare gebeurtenissen, die zich om dezen dag groepeeren, mag ieder kerklid oprecht dankbaar zijn. Op dezen datum, den waarschijnlijksten geboortedag van den Heiland, werd de Kerk van Jezus Christus van de Laterdaagsche Heiligen op Gods bevel gesticht. Eveneens op Gods bevel, werd Jozef Smith de profeet van te voren geroepen en tot ouderling geordend — de eerste ouderling — en door den Heiligen Geest geïnspireerd om den grondslag der Kerk te leggen en haar op te bouwen in het allerheiligst geloof.

Voor deze hemelsche roeping en de wonderbare gebeurtenissen, daaruit voortgevloeid, stijge ons danklied ten hemel. Den hemel zij tevens dank voor de volheid van het Evangelie van Jezus Christus, in het Boek van Mormon vervat — dat geschiedboek van een gevallen volk, die getuigenis van de waarheid des Evangelies en der Heilige Schriften — vertaald door Jozef Smith onder hoogere macht. Dank voor de getuigenis dat God menschen roept — mannen en vrouwen — voor Zijn wonderbaar werk in onze dagen, zooals in het grijze verleden. Dank voor het leven Zijner knechten die leden, streden en volhardden totdat ze ten laatste het beloofde land binnentrokken in vol geloof en met een onwrikbaar getuigenis. Dank voor hen die krachtadig en lofwaardig hunne zetels ingenomen hebben.

Dank voor den groei en den bloei der Kerk en voor het door haar gewrochte. Dat er door de priesterschap zulk geloof en zoo'n geestelijke kracht onder de menschen uitgeoefend worden als nog nooit is bijgewoond sedert er in Galiléa een Machthebbende rondwandelde. Dat duizenden het evangelie van geestelijken vrede gehoord en gevonden hebben en dat allen die gelooven, zich bekeeren, den Vader in Jezus' naam aanbidden en de werken der gerechtigheid doen, kunnen komen.

Een jaar geleden vierde de Kerk op grootsche wijze haar eeuwfeest. Onze voorplaat herinnert ons er aan. In de zendingsvelden in Europa wordt ook dit jaar de heugelijke stichtingsdag der Kerk herdacht. Een waardig plan! Bij het klimmen der jaren neemt de Kerk toe in ledental maar tevens — en dit is wel het voornaamste — wordt zij sterker, onzegbaar sterker, door het toenemende aantal verinnerlijkte leden. Dáárvoor bovenal stijge ons dank- en loflied ten hemel!

K.

Ongebruikte wijsheid is . . . dwaasheid!

Wie wijsheid gaderde en niet oefent door de daad,
Heeft wel geploegd, maar laat de voren zonder zaad.

Muslih Eddin Sadi

HET PARLEMENT DER GODSDIENSTEN EN DE MORMONEN.

door Frank I. Kooyman, in «EENHEID», Weekblad voor Geestelijke en Maatschappelijke Stroomingen.

„Merkwaardig is, dat dit alzijdige en onbekrompen congres één uitzondering heeft gemaakt op zijn overigens onbegrensde gastvrijheid. De Mormonen heeft het nadrukkelijk uitgesloten. Hugenholz schrijft dit toe aan de impopulariteit van deze secte bij de Amerikaansche bevolking en aan de vrees van het bestuur, dat het bij hun toelating voor de rust van de vergadering niet zou kunnen instaan. Maar desondanks noemt hij deze weigering een fout“.

(„Eenheid“ van 1 Jan. bl. 11).

Het is wellicht niet ondienstig dit onderwerp nader te belichten. Door het bestuur van dit anderszins zoo ruimhartige congres werd — hoe raadselachtig dit ook schijne — geen uitnodiging gezonden aan de Mormonen of Laterdaagsche heiligen. Aanvankelijk scheen het bestuur der Mormoonsche Kerk daar niet veel om te geven, alhoewel een der Salt Lake-bladen er in een uitvoerig hoofd-artikel de aandacht op gevestigd had. Toen echter de wereld-tentoonstelling geopend was, en bezoekers uit Utah tot de ontdekking kwamen, dat bijna elke andere godsdienstige richting daar „uitgestald“ was in een der voornaamste tentoonstellingsgebouwen — het Liberal Arts Building — werden het kerkkantoor en de kantoren der Salt Lake-bladen overstroomd met brieven. Dat maakte de belangstelling bij de Zoutmeersteders gaande. Het Presidentschap der Kerk zond een beleefd schrijven aan het bestuur van het Parlement, waarin vriendelijk verzocht werd mee te mogen doen.

Toen na tien dagen wachters taal noch teeken van het Congres vernomen was, vertrok op aanwijzing van het Presidentschap de heer B. H. Roberts, mederedacteur van de *Salt Lake Herald*, naar Chicago. Met de voorspraak van een der U. S. commissioners van de tentoonstelling, slaagde de kerkelijke vertegenwoordiger — na veel moeite en vertraging — er eindelijk in, den heer Charles C. Bonney, den voornaamsten stootgever aan het Congres, te spreken te krijgen.

De onbeantwoorde brief kwam ter sprake — ja — het hooge woord moest er uit — er was nog al verschil van meening bij het bestuur, wat er nu eigenlijk geantwoord moest worden. De vrijwel algemeene opinie was dat de Laterdaagsche kerk niet toegelaten diende te worden, daar zij ongetwijfeld een stoornis-brengend element op het Congres zou blijken. Gevraagd waarom, wees de heer Bonney op het bestaande sterke vooroordeel. De heer Roberts vroeg of hij niet van oordeel was dat juist dáárom

de Mormoonsche Kerk diende te worden toegelaten, zoodat dat vooroordeel, zoo mogelijk, weggeruimd kon worden, waarop Mr. Bonney toegaf, dat hijzelf er vóór was dat de Kerk toegelaten zou worden. Hij stelde den heer Roberts toen de volgende vraag: „Hoe zou u het bezwaar weerleggen, dat uw kerk toelating geweigerd werd, omdat ze polygamie predikt en uitoefent?” Het antwoord was dat zulk een bezwaar tegen der Mormonen toelating in een zoo alzijdig Parlement geen oogenblik van overweging verdiende. De oostersche godsdiensten — waarvan velen de uitoefening van polygamie althans tolereerden — waren niet buitengesloten, en indien onchristelijke en polygame godsdiensten uit het Oosten toegelaten werden, waarom dan de verondersteld onchristelijke en polygame Westerlingen buitengesloten? Het parlementsbestuur had metterdaad heel veel moeite gedaan om bedoelde Oostersche groepen te bewegen, het congres bij te wonen.

Ten tweede had de Mormoonsche Kerk officieel het staken van veelvoudige huwelijken aangekondigd, zoodat dit gebruik geen punt van overweging diende te zijn voor het bestuur, daar dit kerkelijke huwelijksstelsel niet in de Mormoonsche geloofs-uiteenzetting behoefde genoemd te worden, dan alleen dat men er mee gebroken had. Mr. Bonney's aandacht werd verder gevestigd op het feit, dat de Mormoonsche Kerk ervan beschuldigd was, dat zij haar werk alleen onder de onwetenden verrichtte en dat ze niet in aanraking dorst te komen met de verlichting en beschaving onzer eeuw. Doch nu stelde zij voor, op te treden in het veronderstelde brandpunt van godsdienstig waarheidslicht, en een uiteenzetting van hare geloofsbelijdenis naast die van alle andere godsdiensten te plaatsen. En hoe kon het Parlement, na zulke beschuldigingen, haar nu buitensluiten en aanspraak maken op alzijdigheid en onbekrompenheid?

Het resultaat van dit onderhoud was dat de heer Bonney beloofde, de aandacht van het comité nogmaals op der Mormonen verzoek te zullen vestigen.

Hij vroeg bovendien om een schriftelijke omkleeding van de redenen waarom de Mormoonsche Kerk diende toegelaten te worden, welk geschrift hem kort daarop verschaft werd.

Mr. Roberts wachtte andermaal een dag of tien op antwoord, maar er kwam niets. In arren moede richtte hij een schrijven aan Mr. Bonney, waarin hij zijn terugkeer naar Salt Lake City berichtte en zijn postadres opgaf. Zoowat twee of drie weken na zijn terugkeer kwam er een brief van den heer Bonney, waarin stond, dat de Rev. Dr. John H. Barrows, de voorzitter, „gewillig was van Uwe Kerk de geloofs- en verrichtingen-uiteenzetting te ontvangen, die in uw eerste schrijven voorgesteld werd; en er zoodanig gebruik van te maken als, onder de omstandigheden, het wijst en best zal blijken” (is willing to receive from your Church the statement of its faith

and achievements, as proposed in your first communication; and will make such use of it as, under the circumstances, may seem wisest and best).

Toen een paar dagen vóór het openen van het congres de heer Roberts andermaal in Chicago was en zich bij den heer Barrows aanmeldde, bleek deze niet zoo heel goed te spreken en ontspan er zich een nog al ernstig onderhoud tusschen deze twee, waarbij zij zoowat dezelfde punten bespraken als in de bespreking met den heer Bonney. Het zal weinig verwondering baren, dat de heer Roberts eenigszins ongeduldig werd en den eerwaarden voorzitter er aan herinnerde, dat er een openbare meening was, die buiten twijfel haar oordeel vellen zou of het *fair* was der Mormoonsche Kerk toelating te weigeren tot het Parlement, en dat — indien zij buitengesloten werd — dan ten minste wereldkundig zou worden de sectarische benepenheid, die haar toegang ontzegd had. Daarmede eindigde dat interview, doch Mr. Barrows accepteerde Mr. Roberts' artikel ter inzage, met belofte hem den volgende dag te zullen zeggen of het in het Parlement gelezen mocht worden of niet. Inderhaast vertelde de heer Barrows den dag daarop, dat hij geen tijd gehad had het artikel door te zien, maar dat anderen — bevoegde en vertrouwde lieden — het gelezen hadden, en dat er niet het minste bezwaar tegen geopperd was, zoodat het voorgelezen mocht worden op het congres. Terwijl Mr. Roberts in het kantoor van Mr. Barrows zat te wachten maakte hij kennis met diens Secretaris, Mr. Mervin M. Snell, redacteur van het in de stad Washington verschijnende „Oriental Magazine”, een tijdschrift, „devoted to the treatment of Comparative Religions”. Van hem vernam Mr. Roberts hoe stormachtig sommige bestuursvergaderingen waren geweest waar het Mormonenvraagstuk ter tafel kwam. Hieruit blijkt dat niet alle bestuursleden het volkomen eens waren met de buitensluiting.

Toen het Parlement aangevangen was werd de heer Roberts per brief verzocht, zijn geschreven toespraak te lezen. In het Parlement? Neen, in Hall No. 3! Hall No. 3 was een van de comité-zaaltjes naast de groote Washington Hall, waar het hoofdlichaam van het Parlement bijeenkwam. Er gingen van vijftig tot honderd of tweehonderd personen in, en in dat zaaltje had een afdeeling van het Parlement vergaderingen gehouden, welke de vraagstukken van wetenschap en godsdienst besprak en waarover Mr. Snell voornoemd presideerde.

Mr. Roberts nam de uitnoodiging aan, mits hij tevens in de groote zaal mocht spreken, maar hij moest hooren dat de gelegenheid in de kleine zaal zijn eenigste spreekkans zou wezen. Hij zond een uitvoerig en waardig schrijven aan den voorzitter van het congres, er op wijzend dat Hall No. 3, hoeveel lof of de daar gehouden bijeenkomsten ook verdienden, niet de Hall was van het Parlement der Godsdiensten, evenmin het podium waarop de

stemmen van het Christendom, het Jodendom, den Islam en het Boeddhisme waren gehoord. Tevens zond de Mormoonsche vertegenwoordiger een schrijven aan den vriendschappelijken Mr. Snell, zoodat die mocht weten waarom de uitnodiging om in Hall No. 3 te spreken, niet aangenomen werd. Mr. Snell maakte den inhoud van dit schrijven in een der volgende bijeenkomsten bekend en nam het meteen voor de Mormonen op; getuige het rapport dat de Chicago News den dag daarop uitbracht:

»Mervin Marie Snell, assistent-secretaris van den voorzitter van het Parlement der Godsdiensten, sprong gisternamiddag in de bres voor de Mormoonsche Kerk. Mr. Snell was vol van godsdienstig *fair play* en bleek aardig goed op de hoogte met de Kerk van Jezus Christus van de Laterdaagsche heiligen. Hij had van Ouderling Roberts, president van de »Zeventigers« der Kerk, gehoord dat die niet tot de bij-vergadering van het Parlement in Hall No. 3 wilde spreken, zooals dat geregeld was op het programma, en besloot zelf Mormoon te worden voor de gelegenheid en de geloofsstellingen van die godsdienstige secte uiteen te zetten. Wat de vergadering tekort schoot aan aanwezigen, werd goedge- maakt door het kruidige ervan. Mr. Snell nam de gelegenheid te baat voordat hij met zijn eigenlijke verdediging aanving, enkele scherpe woorden te zeggen over het schikkingscomité van het Godsdienstig Parlement. Dit lichaam, verklaarde Mr. Snell, had toen het programma in elkaar gezet werd, bij stemming besloten dat de Mormoonsche kerk niet op het Parlement vertegenwoordigd zou worden. Alle andere godsdiensten, van alle soorten en uit alle landen, hadden toestemming verkregen om te spreken, maar dit was den Mormonen geweigerd, een daad die Mr. Snell beschouwde als de »donkerste vlek in de beschavingsgeschiedenis in dit land. En deze onuitwischbare vlek«, zoo vervolgde spreker, »schijnt haar oorzaak te hebben in beklagenswaardige onkunde nopens dien godsdienst. Eerst vertelt men hun dat zij niet voor het Parlement konden komen, dan dat ze wel konden komen, dan weer van niet, maar dat ze hiër konden komen met hun uiteenzetting. Ouderling Roberts heeft geweigerd zoo behandeld te worden en verklaart dat, tenzij hem vergund wordt zijn toespraak in het Parlement te houden, hij het wereldkundig maken zal dat hij hier gekomen is en hem gehoor geweigerd is, waar dat aan geen ander godsdienstig vertegenwoordiger ontzegd.«

Mr. Snell vervolgde dat hij, zonder voorbereiding, besloten had het voor de Mormonen op te nemen.

»Is u een Mormoon?« vroeg een domineesachtig persoon, die op de voorste rij zat.

»Hedenmiddag ben ik een Mormoon«, was het antwoord.

»Was u het gister?«

»Dat maakt geen verschil, ik ben het nu.«

Voortgaande zeide Mr. Snell, dat de Mormoonsche Kerk geleden had naar aanleiding van de malle onkunde en vooroordeel van andere godsdienstige lichamen. Hetzelfde kon gezegd worden van de Katholieke Kerk. »Ik heb nog nooit een Protestant gezien«, sprak hij, »die niet vol zat van leugens nopens de Katholieke Kerk.«

»Wat zeg je? Wat zeg je?« interrumperte de domineesachtige heer opnieuw, »je zegt dat je nooit een Protestant gezien hebt, die...«

»Jawel, ik zeg dat ik nog nooit een Protestant gezien heb, die niet vol zat van leugens nopens de Katholieke Kerk.«

Op dit oogenblik stond er iemand anders op in het gehoor en maakte bezwaar tegen de onderbreking. Het golfje van opwinding vervloede en Mr. Snell kon verder ongestoord doorgaan.

Dit nieuwsbericht heb ik onverkort hier ingelascht èn omdat het licht werpt op het vooroordeel dier dagen tegen de Mormonen, èn omdat ik, door licht te werpen op de prijzenswaardige houding van den heer Snell, den valschen indruk wilde wegnemen als zou het heele Parlementsbestuur aan den uitzonderingsmisslag hebben meegedaan.

Mr. Roberts heeft, zoodra het Parlement afgeloopen was, een langen Open Brief gepubliceerd in de Chicaagsche *Inter-Ocean*, aan het adres van heer Bonney, voorzitter van dit wereldcongres, en Dr. Barrows, voorzitter van het algemeen comité, aan het slot waarvan hij zegt:

„Gentlemen, I have taken an appeal from your Parliament to a greater one, the Parliament of an enlightened public opinion, and I challenge you to appear before it and explain your conduct.”*)

Maar de *gentlemen* zwegen — *ungentlemenlike*.

(*Eenheid*, 5 en 12 Maart 1931).

*) Heeren, ik ben in hooger beroep gegaan bij een grooter parlement dan het uwe: het parlement eener verlichte openbare meening, en ik daag U uit, daarvoor te verschijnen en uw gedrag te verklaren.

DE WIJSHEID.

(Job 28).

„Daar welt, in den boezem der bergen,
Een sprinkaâr van zilver en goud;
Men weet waar het koper-erts tintelt,
En waar zich het ijzer onthoudt.

De hamer daalt neêr in de groeven,
En davert met rustloos geklop,
En waar maar een edelsteen sluimert,
Daar sporen de delvers hem op.

De stroom, die de schatten verheimlijkt,
Bezwijkt voor de krachten der Kunst:
Het kleinood rijst op uit Rivieren,
En d' Afgrond ontwingt gij zijn gunst.

Wat valken noch aadlaars ontwaren,
Ontwaart er het oog van den Mensch:
Gevleugeld beroofd hij de Hoogten,
En 't Schaduwdal stelt hem geen grens.

Maar Wijsheid — wáár is zij te vinden?
En wáár is de plaats van 't Verstand?
Geen stervling bespiedde haar zetel:
Ze is niet in der Levenden Land!

Klim vrij in de kaamren der mijnen,
 In 't vochtig koraalgewelf neêr —
 „Bij mij is ze niet!” roept de Diepte;
 „Bij mij is zij niet!” roept het Meer.

En of al een Keizer zijn scepter,
 De Rijkaard kleinodiën biedt,
 Geen glinster verraad't haar nabijheid,
 De handlaars verkoopen haar niet!

Met haar kunt gij niets vergelijken,
 Koraal noch topaas noch robijn,
 Geen gloed van Arabische paarden,
 Geen goud, en geen stofgoud, hoe fijn!

Wie zal mij de Wijsheid dan geven?
 Wie voert mij 't Verstand voor het oog?
 Wie zegt mij op Aard wáár ze wandelt?
 Wie wijst mij haar woning Omhoog?

Geen schepsel, van al die er leven,
 Ontdekte haar drempel of poort;
 En afgrond en doodskluft herhalen:
 „Ik heb haar gerucht niet gehoord!...”

Slechts God kent haar eeuwigen zetel!
 Slechts God heeft haar wegen bemerkt!
 Want toen Hij den wind heeft gewogen,
 Der wateren loop heeft beperkt,

Den regen zijn wet heeft gegeven,
 De donderwolk leidde in haar spoor,
 Toen — zag Hij de Wijsheid volkomen,
 Ontvouwde ze, en drong tot Haar door!

Hij sprak tot de wordende Menschheid,
 En 't klonk tot aan 't uiterste strand:
 „Den Heere te vreezen, is Wijsheid!
 „Van 't Kwade te wijken, Verstand!”

(De Jobeïde).

J. J. L. ten Kate.

PRIESTERSCHAPSVERGADERING.

- 7 April. Zend uw sikkel. Openb. 14 : 14—20.
 14 April. Het duizendjarig rijk en de oordeelsdag. Openb. 20.
 21 April. De nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Openb. 21 : 1—8.
 28 April. Open.

DE STER NEDERLANDSCH ORGAAN VAN DE LATERDAGSCHE HEILIGEN

Redacteur: FRANK I. KOOYMAN - Assistent: GEORGE RYTTING

VAN DE REDACTIE.

Verandering in de Redactie.

Men ziet het hierboven: George Rytting staat er in plaats van Pieter Vlam. Reeds eenigen tijd werd Ouderling Vlam verhinderd zijn goede medewerking te verleen, maar wij lieten zijn naam op het „bordje” staan, in weerwil van het protest daartegen aangezekend door den eigenaar. De reden? Maak u niet ongerust, lieve leeskring, er is heelemaal geen grond voor ongerustheid. Er is meer dan één reden en wij zijn niet van plan ze hier wereldkundig te maken. Toch willen wij er eentje van verklappen, heelemaal onder ons, hoor! *Er brandt sedert enkele maanden een nieuw Vlammetje op het echtelijk altaar!* Ja, ja en dat kleine Vlammetje onttrekt het schijnsel van de(n) groote(n) Vlam aan onze *Ster*, want *zij* is het zonnetje in huis!

Over enkele maanden mogen wij weer op de zoo gewaardeerde medewerking van Ouderling Vlam rekenen. Intusschen is Ouderling Rytting ingewijd in enkele van de geheimen der Sterrenmakerij. Wij bevelen hem van ganscher harte in het vertrouwen van onzen leeskring aan.

De aether drager van een verheven geest.

In het jaar 1905, ruim een kwarteeuw geleden dus, verscheen in onze *Ster* een vertaalde artikelenreeks van de hand van Dr. John A. Widtsoe, onzen tegenwoordigen Europeeschen Zendingspresident, toentertijd leider van het Landbouwkundig Proefstation te Logan, Utah. „Joseph Smith als Natuurkundige” luidde de titel. Onomstootelijk stelden Dr. Widtsoe's artikelen vast dat de profheet meermalen natuurwetenschappelijke waarheden bekend gemaakt heeft, lang voordat de wetenschap ze vaststelde, waarheden die de profheet niet als geleerde naar voren bracht.

Joseph Smith toch was geen natuurkundige. Hij gaf niet voor, de wetenschappelijke vragen zijner dagen op te kunnen lossen. Het strookt niet met den Evangeliegeest dat God — behalve in buitengewone gevallen — dingen zoude openbaren die de mensch langs natuurlijken weg ontdekken kan, waarom men niet veel wetenschappelijke bijzonderheden in des Profeten geschriften zal aantreffen.

In een moderne openbaring staat dit: „Zie, gij hebt het niet

verstaan; gij hebt verondersteld, dat Ik het U geven zoude, wanneer gij er niet over dacht, behalve Mij te vragen. Maar zie, Ik zeg tot U: gij moet het in uwen geest uitstudeeren; alsdan moet gij Mij vragen of het goed is, en als het goed is, zal Ik maken dat uw boezem binnen in u zal branden; daarom zult gij gevoelen dat het goed is. (Leer en Verbonden 9:7, 8).

Het zou dus onredelijk zijn in des Profeten werk allerlei wetenschappelijke bijzonderheden te verwachten, gratis verkrijgbaar, zonder navorsching. Waarschijnlijk liggen er in de geschriften van Joseph Smith diepe waarheden verscholen, die er nog „uitgedolven” moeten worden. Het is zoowat een eeuw geleden, dat Joseph Smith allerlei beginselen „vaststelde”, die later identiek bleken te zijn met nieuw-ontdekte wetenschappelijke waarheden. Die harmonie getuigde ontegenzeggelijk van de hemelsche inspiratie van den ongeleerden jongeman. Bovendien blijkt uit het afwezig-zijn van allerlei wetenschappelijke bijzonderheden — welke de Profeet naar alle waarschijnlijkheid gebruikt had, als hij ze gekend had — dat hij zijn informatie niet uit boeken gehaald had.

Joseph Smith gebruikte niet de taal der wetenschap, wat er op wijst dat hij de wetenschap zijner dagen niet kende. In zijn geschriften vindt men bijvoorbeeld een leer die in alle opzichten strookt met die van de bewaring van kracht, de omzetbaarheid van onderscheiden vormen van energie. Maar de profeet omschrijft die leer op zijn eigen manier, in zijn eigen woorden. Niet als een wetenschappelijke uiteenzetting, maar toevalligerwijs, laat ons zeggen.

In een der hier bedoelde opstellen toont Dr. Widtsoe aan dat Joseph Smith een eeuw geleden leerde, en dat de Kerk sindsdien leert, dat alle ruimte vervuld is van een fijne, hoewel stoffelijke zelfstandigheid met wonderbare eigenschappen, waardoor alle natuurverschijnselen beteugeld worden. Deze zelfstandigheid is bekend als de Heilige Geest. Zijn voornaamste kenmerk is intelligentie. „Elk atoompje van den Heiligen Geest is intelligent en heeft, evenals alle andere stof, vastheid, vorm en grootte. Het is omdat elk atoompje in de allervolmaaktste overeenstemming handelt met al de overigen, dat het geheel als één Heilige Geest erkend wordt.” „Zijn natuurlijk-eigen hoedanigheden sluiten al de eigenschappen van intelligentie in zich”. Zoo luiden een paar aanhalingen uit vroege kerkelijke geschriften.

Wij schreven het bovenstaande met het oog op een zeer lezenswaardig artikel: „Kunstmatig leven in het reageerbuisje”, in dit nummer opgenomen. Sir Oliver Lodge, de schrijver, zegt daarin:

Wanneer de aether is samengesteld op een wijze, zooals ik mij voorstel, dan moet hij de zetel van een enorme energie zijn, die weliswaar niet onvoorwaardelijk oneindig groot behoeft te zijn maar die in elk geval iedere hoeveelheid energie, waarvan wij ons een voorstelling kunnen maken,

overtreft. Iedere soort energie, die wij in verbinding met de materie waarnemen, is slechts een onbeduidende fractie van deze energie.

Naar ik vermoed, is deze ongebonden, met energie overladen aether doordrongen van een iets, dat wij geest en leven in den ruimsten zin van het woord kunnen noemen, is hij de zetel van het ideale en bovenzinnelijke en zijn het leven en de geest, die wij waarnemen, slechts een gering deel van deze majestueuze werkelijkheid. Ik stel mij den aether voor als den drager, als het fysieke instrument van dezen verheven geest.

Het „vermoeden” van den natuurwetenschappelijke en de „openbaring” van den ongeleerde komen verwonderlijk wel overeen!
K.

KUNSTMATIG LEVEN IN HET REAGEERBUISJE

(uit een artikel van Sir Oliver Lodge in »Wissen und Fortschritt«, Berlijn).

Het is nog maar weinige jaren geleden, dat het stoutmoedige denkbeeld organische stoffen te vervaardigen, fantastisch en onuitvoerbaar werd geacht. Intusschen echter zijn vele dezer organische substanties, w.o. ureum, stijfsel, suiker, enz. langs chemischen weg vervaardigd. De synthetische scheikunde staat nog in de kinderschoenen. Zij lost echter voortdurend moeilijker problemen op en het is aan geen twijfel onderhevig, dat, naarmate de wetenschap voortschrijdt, men erin zal slagen het gecompliceerdste van alle organische stoffen, het protoplasma, na te bootsen. En waarom, zoo zou men zich kunnen afvragen, zouden de scheikundigen niet nog een stap verder gaan en dit protoplasma tot leven wekken?

Ik beschouw dit voornemen niet slechts als uitvoerbaar, maar geloof zelfs, dat het zeer veel kans van slagen heeft. De redenen hiervoor liggen voor de hand. Het is buiten kijf, dat onze aarde eenmaal een gloeiende, vloeibare of gasvormige massa was, waarop het leven, in de ons bekende vormen, niet mogelijk was. Organisch leven is een kenmerk uit de jongste tijdperken van onze planeet. Derhalve moeten wij aannemen, dat in achter ons liggende tijdperken een levensproces in het protoplasma is ontstaan. Wat echter in het verleden mogelijk was, kan ook thans mogelijk of in de toekomst bereikbaar zijn.

Alvorens de menschheid dit doel verder vermag te naderen, moet de wetenschap nieuwe groote vorderingen maken, teneinde het wonderbaarlijk verband te leeren begrijpen, dat bestaat tusschen de levenlooze stof, die wij gewoonlijk materie noemen, en het leven. Weliswaar hebben wij de stelling aanvaard, dat de materie niet materieel is, doch uit systemen van electronen bestaat, die rond een kern cirkelen en dat dus ook het protoplasma in

laatste instantie door electronen wordt gevormd, maar het diepere verband blijft in het duister gehuld. Wij nemen proeven met dit protoplasma, wij kunnen het door gewelddadig ingrijpen vernietigen, wij weten ook hoe het in levensvatbaren toestand te houden, zoodat de cellen van een afgescheiden weefsel in staat zijn voedingsstoffen op te nemen en zich te vermeerderen. En desondanks vermag zelfs de grondigste waarneming der levende cellen het geheim van het leven zelf niet te ontsluiëren. Het is nog steeds een voor ons onbegrijpelijk iets, dat het den levenden cellen mogelijk maakt door het in zich opnemen van verwante substanties te groeien, zich te verdeelen en zich volgens een bepaald plan te vormen. Op dezelfde wijze als een architect uit hetzelfde soort van materiaal de meest verschillende bouwwerken kan optrekken, zoo is ook hier de opgenomen substantie slechts de draagster der levensuitingen, die in den een of anderen levensvorm tot uitdrukking komen.

Wij zijn in staat in het levensproces in te grijpen, het te versnellen of te remmen, maar wij vermogen het niet te beheerschen en in laatste instantie begrijpen wij het ook niet. Het wezen van het leven is voor ons een onbegrepen iets, wij weten niet, waar het leven vandaan komt en waar het blijft. Volgens den huidige stand der wetenschap bestaat er geen leven, dat niet uit leven voortspriet, dat zich niet ononderbroken van het eene organisme naar het andere voortplant.

Teneinde ons dit wonder van het leven voor oogen te stellen behoeven wij slechts de alledaagsche levensprocessen te volgen. Eén enkele eikel kan de oorsprong van een geheel eikenbosch zijn. Een vogelei, dat schijnbaar een vormelooze massa protoplasma is, wordt binnen weinige weken door middel van verwarming tot een gevederd levend wezen, dat beenderen, spieren, zenuwen en zintuigen bezit, dat zich kan verdedigen en op doelmatige wijze voeden, ofschoon het in een gewone broedmachine werd uitgebroed. En zelfs in de primitieve levensuitingen van een protozo of een amoëbe, die kunnen kruipen, voedingsstoffen in zich opnemen, groeien, zich verdeelen en vermeerderen, is meer gelegen dan wij uit de gewone eigenschappen der materie vermogen te verklaren.

Wanneer wij het oog slaan op de hoogere levensvormen, speciaal op den mensch, dat wordt het wonder der levensuitingen voor ons nog onbegrijpelijker. Want hier staat men voor uitingen van het geestelijk leven. Voor mij bestaat er geen groot verschil tusschen het begrip leven en geest, ofschoon geest de aanwezigheid van bewustheid veronderstelt, terwijl leven ook onbewust kan plaats vinden. Ik beschouw het leven als de basis van den geest en den geest als het hoogtepunt van het leven. In zeker opzicht zijn het dezelfde verschijnselen in van elkaar verschillende trappen van ontwikkeling. Geen van beide is het uitsluitend gevolg van een verbinding van materiele stoffen.

De hersenen vormen den zetel van den geest. Dat wil nog niet zeggen, dat wij den geest vernietigen bij vernietiging der hersenen. Een grondig onderzoek der hersenen zal ons het denken op zichzelf niet verklaren. Wij kunnen slechts het mechanisme leeren kennen, dat de waarnemingen in gedachten omzet. De meest nauwkeurige kennis van de samenstelling van een orkest of van de constructie van een piano stelt ons nog volstrekt niet in staat een symphonie te scheppen, ondanks het feit dat deze instrumenten voor de uitvoering ervan noodig zijn. Een wilde, die in de binnenconstuctie van een orgel zou kruipen, zou door dit feit alleen nog lang geen begrip voor muziek krijgen; ook zou hij de muziek op zichzelf niet vernietigen, zelfs wanneer hij zich bij die gelegenheid van een strijdbijl zou bedienen, alhoewel hij een muziekuivoering zou kunnen verhinderen. Op dezelfde wijze zou het ons vergaan, wanneer wij de moleculaire gebeurtenissen in de hersenen zouden kunnen volgen. Het rythme ervan zou ons buitengewoon interesseeren, maar wij zouden evenmin klaarheid erlangen, als wanneer wij uitsluitend de bewegingen van den dirigent en van de musici in een orkest zouden waarnemen.

Op welke wijze echter kunnen wij ons de geheimzinnige voorvallen verklaren, die door den allesbeheerschenden geest of het leven of de levenskracht worden geregeld en die ondanks hun oogenschijnlijk onmaterieelen aard toch aan de materie zijn gebonden, zich in haar kenmerkende eigenschappen openbaren en haar doel bereiken?

Een ieder zal toegeven, dat met de materie alleen het fysieke wereldbestel niet voltooid is. De aether of het een of ander aequivalent ervan dient in aanmerking te worden genomen, ofschoon hij ons, evenals alle overige „ultra-materieele” dingen, zooals schoonheid, verstand, geloof, hoop, liefde, slechts in zijn verbinding met de materie bekend is. Het is ons b.v. gebleken, dat licht een golfbeweging van den aether is, maar datgene, wat wij zien is niet het licht zelf, maar de materieele voorwerpen, waarop het valt.

Wanneer de aether is samengesteld op een wijze, zooals ik mij voorstel, dan moet hij de zetel van een enorme energie zijn, die weliswaar niet onvoorwaardelijk oneindig groot behoeft te zijn, maar die in elk geval iedere hoeveelheid energie, waarvan wij ons een voorstelling kunnen maken, overtreft. Iedere soort energie, die wij in verbinding met de materie waarnemen, is slechts een onbeduidende fractie van deze energie.

Naar ik vermoed, is deze ongebonden, met energie overladen aether doordrongen van een iets, dat wij geest en leven in den ruimsten zin van het woord kunnen noemen, is hij de zetel van het ideale en bovenzinnelijke en zijn het leven en de geest, die wij waarnemen, slechts een gering deel van deze majestueuze werkelijkheid. Ik stel mij den aether voor als den drager, als het fysieke instrument van dezen verheven geest.

Ik ben tot de overtuiging gekomen, dat de aether geladen is met pulseerend leven en geest. Wij kunnen hem als een groot levens-reservoir beschouwen waaraan van tijd tot tijd op zichzelf staande gedeelten kunnen worden onttrokken. Leven is niet door de materie verwekt, doch slechts door haar gevangen genomen. Daarom zullen ook wij over enkele eeuwen erin kunnen slagen een dien-overeenkomstige val te construeeren, om aan het aetherische leven een materieel tehuis aan te bieden. En slechts in dezen zin is het, dat kunstmatig leven geschapen zal kunnen worden.

(De Kern).

ROTTERDAMSCH E DISTRICTS CONFERENTIE.

Gehouden op 19, 20, 21, 22 en 23 Februari 1931.

(Vervolg van bladz. 94.)

Zondagavond, evenals in den morgen, twee bijeenkomsten. Die in „Excelsior” ving om 6 uur aan onder het presidentschap van President Kooyman, terwijl Ouderling M. Laverl Hall actief leidde. Het Zangkoor en de vergaderden zongen nr. 91 : Mijn ziel heeft U van noode. Gebed : Ouderling Warde M. Cameron. Tweede lied : Zielslief heeft 't hart van den Herder, door het koor, waarop Ouderling Hall het eerst de aanwezigen toesprak. Ouderling George Rytting volgde hem, waarop Zuster Ida Weekhout een solo ten beste gaf. Nu voerde Ouderling Lynn R. Webb het woord, wiens toespraak gevolgd werd door een lied : „Heil, heil den Ziener”, door het zangkoor.

Hierop een toespraak van Zuster Tine C. Hartman-Spaans, gevolgd door een sluitwoord van President Kooyman, die aan het eind van zijn spreken de algemeene autoriteiten der Kerk en die der Zending en van het District ter ondersteuning voorstelde. De stemming was eenparig vóór.

Het slotlied was nr. 48 : „De Geest uit de Hoopje als vuur en als vlammen”. Ouderling Edward H. Boyer uitte het dankgebed.

Zondagavond Overmaas: Aanvang 6 uur. Ouderling Warren D. Richardson presideerde en leidde. Gezongen: Nr. 67: Wij danken U, Heer, voor Profeten! door koor en vergadering. Ouderling Thomas F. Coppin bad, waarop het zangkoor „Heil, heil den Ziener” ten beste gaf. De volgende Ouderlingen spraken: Albert J. Aardema, gemeenteleider te Haarlem; Wilmer W. Tanner, gemeentepresident te Almelo; en Gerrit A. Jongejan van Amsterdam.

Het zangkoor zong hierop Psalm 150: Looft nu den Heer! en de volgende sprekers voerden het woord: Ouderling Bert H. Opheikens, Opziener van het O.V.V. en Zondagsschoolwerk der Zending; Clair P. Fowler, gemeenteleider te Den Helder; en president Richardson. Het koor zong een slotlied, en Ouderling Max R. Warner van Leiden uitte het dankgebed.

Maandagavond werd er in „Excelsior” voor een stampvolle zaal een programma uitgevoerd door de O. O. V.-groepen van Rotterdam, Den Haag en Overmaas.

De Conferentie mag met recht welgeslaagd worden genoemd. Met het gebruik, een groote zaal te huren, werd ditmaal gebroken. De zendingen, leden en bezoekers waren thans in twee groepen verdeeld — verdeeld en toch één! Eén in geest en streven! De nieuwigheid van de verandering werkte ontegenzeggelijk weldadig, hoeveel er ook te zeggen zij ten gunste van geconcentreerde samenkomsten.

Het algemeene thema der Conferentie was: „Persoonlijke verantwoordelijkheid als kerkleden en werelddburgers”, welk onderwerp door de onderscheidene sprekers uit allerlei oogpunten belicht werd. Al de zendingen, in Nederland werkzaam, waren aanwezig met uitzondering van Ouderling June W. Wayment, die bedlegerig was (nu hersteld).

George Rytting, *Secr. der Conf.*

EEN GROET UIT ZEE.

S.S. Leviathan
19 Maart 1931.

Waarde Medeleden en Vrienden:

Boven de vele tegenstrijdige emoties die ons vertrek vergezelden, dreven de droevige gedachten van het verlaten onzer medeleden en onzer vele vrienden in Nederland. Na een omgang van om en bij twee en een half jaar met zulke lieve menschen, dragen wij naar onzen geboortegrond de kostelijke herinneringen terug aan een volk Gods, dat ons wonderveel vriendschap en hoogachting getoond heeft.

Terwijl ons vaartuig langzaam maar zeker van uw land naar het onze stevent, zien wij de wereld wegtrekken van de geestelijke invloeden naar de stoffelijke — zien wij voor ons zielsoog de wereld wegtrekken van God en het Eeuwige: verloren gaan in den mist der wanhoop. Wij hebben een poging aangewend om de zielen, die op het punt staan in den mist te verdwijnen, te waarschuwen: getracht hen bij de hand te grijpen en ze in de haven des behouds te brengen. Maar helaas! slechts enkelen uit die talloze duizenden wilden naar ons pleiten luisteren. Wij hebben een deel van onzen levenstijd aan het volk van Holland gewijd en thans werpen wij de brandende toorts onzer medeleden en mede-zendingen toe, die wij achterlieten.

Kinderen Gods, houdt die toorts hoog! houdt haar alsof ze U alles ware: weest getrouw en ijverig in uw pogingen, den Meester

te dienen! Ontwikkelt het vermogen, tegenspoed en hinderpalen te boven te komen, en de Geest Gods zal in en bij u wonen. De Evangelieboodschap zal blijdschap brengen in uwe woningen. Iederen dag zult ge zegeningen oogsten op uw trouwe pogingen, Hem te dienen. Blijft Hem getrouw en dit groote werk, en uw leven zal gestadig verrijkt worden door dien liefelijken geest van dienstbetoon aan uw medemenschen.

Alle drie danken wij U voor uwe lofwaardige medewerking en voor uw navolgenswaardig voorbeeld. Moge de Heere u zegenen en bijstaan!

Uwe broederen in het Evangelie:

Cornelius J. Dee.
 Warde M. Cameron.
 Warren D. Richardson.

AMSTERDAMSCH E CONFERENTIE.

De voorjaarsconferentie van het Amsterdamsche District zal den 19den April a.s. gehouden worden in de zaal Weteringschans 101 te Amsterdam. Verdere bijzonderheden in ons volgend nummer.

GEMEENTE CONFERENTIES.

Tegelijk met de jaarfeestviering, in dit nummer onder „Zes April” genoemd, en ook reeds per brief aangekondigd, wordt in alle vertakkingen der Zending op 4 en 5 April a.s. gemeentekonferentie gehouden. Op Zaterdagavond een gezellige bijeenkomst (in enkele gemeenten wordt dit noodgedwongen verzet op Vrijdag- of Maandagavond) en des Zondags een geestelijk feest. Wij herinneren ons allen den gloedvollen eeuwdag nog klaar — wie zou geen herhaling wenschen!

INHOUD.

De Zoutmeertempel in Feestlicht	97	De aether drager van een ver-	
Zes April	98	heven geest	105
Het Parlement der Godsdiensten		Kunstmatig leven in het reageer-	
en de Mormonen.	99	buisje	107
De Wijsheid	103	R'damsche Districts-Conferentie	110
Priesterschapsvergadering. . .	104	Een groet uit zee ,	111
Van de Redactie:		Amsterdamsche Conferentie. .	112
Verandering in de Redactie. .	105	Gemeente Conferenties . . .	112

Uitgegeven door de Nederlandsche Zending, Crooswijkschesingel 16 B Rotterdam. — Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending
 Abonnementsprijs per jaar: Nederland f3.—, Buitenland f4.—.
 Afzonderlijke nummers 15 cent.